

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Dominika Izdebska

przy udziale prokuratora Jerzego Kopcia del. Prokuratury Krajowej,
w sprawie **K. K.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie z art. 8 ust 1 i art. 13 ustawy z dnia 23 lutego
1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych
za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 17 czerwca 2025 r.,
kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy R. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 281/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Opolu
z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt III Ko 345/22,

**1. uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy
wyrok Sądu Okręgowego w Opolu, co do odszkodowania i w tym
zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu
do ponownego rozpoznania;**

2. w pozostałym zakresie oddala kasację jako oczywiście bezzasadną i w tej części kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa;

3. zarządza zwrot wnioskodawcy R. K. 750 zł, uiszczonych tytułem opłaty od kasacji.

Jacek Błaszczyk Tomasz Artymiuk Małgorzata Gierszon

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Opolu, po rozpoznaniu wniosku pełnomocnika R. K. o zasądzenie na jego rzecz 47.735,79 zł tytułem odszkodowanie oraz 1.368.427,84 zł tytułem zadośćuczynienia za szkody i krzywdy wynikłe z internowania w okresie od 13 grudnia 1981 r. do dnia 8 lipca 1983 r., jego ojca K. K., na podstawie art. 8 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 442 – dalej w tekście ustawa lutowa), zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy tytułem zadośćuczynienia 70.000 zł, a w pozostałym zakresie wniosek oddalił.

Wyrok ten zaskarżył pełnomocnik wnioskodawcy.

W apelacji zarzucił:

1. w zakresie zadośćuczynienia:
1. „obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wniosków sprzecznych z zasadami prawidłowego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniemi wiedzy i uznanie, że zasądzone zadośćuczynienie spełnia cel i wymogi określone art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (dalej: ustawa lutowa, ustawa rehabilitacyjna) w przypadku krzywd K. K., doznanych wskutek pozbawienia go wolności z tytułu internowania w okresie od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 8 lipca 1982 r. i umieszczenia go w Ośrodku Odosobnienia dla Internowanych w K., w Ośrodku Odosobnienia w L. oraz w Ośrodku Odosobnienia w

W., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego”;

2. „obrazę przepisów prawa materialnego:
 1. tj. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 2 k.c. oraz art. 448 k.c., w zbiegu z art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, poprzez błędne przyjęcie, że zasądzona kwota zadośćuczynienia jest kwotą odpowiednią w przypadku krzywd K. K., doznanych wskutek pozbawienia go wolności z tytułu internowania w okresie od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 8 lipca 1982 r. i umieszczenia go w Ośrodku Odosobnienia dla Internowanych w K., w Ośrodku Odosobnienia w L. oraz w Ośrodku Odosobnienia w W., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego;
 2. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędne ich zastosowanie skutkujące uznaniem, iż w okolicznościach niniejszej sprawy sumą odpowiednią zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez K. K. jest kwota 70.000,00 zł, podczas gdy Sąd I instancji nie uwzględnił we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności, które w sposób wyjątkowy miały wpływ na wymiar krzywd ojca wnioskodawcy, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, tj. okoliczności zatrzymania, i warunków, w jakich ojciec wnioskodawcy odbywał izolację – okropnych warunków bytowych miejsc izolacji, w których przebywał, skutków psychicznych osadzenia, obawy o dalszą przyszłość, zdrowie i życie, niepewności co do okresu izolacji, skali moralnego pokrzywdzenia”;

II. w zakresie odszkodowania:

1. „obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 552 § 1 k.p.k. poprzez ich błędną wykładnię na skutek bezpodstawnego uznania, że w niniejszej sprawie brak podstaw do przyznania odszkodowania za utracone przez K. K. dochody oraz zwrot kosztów dojazdu rodziny do miejsc izolacji, w których przebywał ojciec wnioskodawcy, a także zwrotu kosztów przygotowania paczek żywnościowych dla K. K. przekazywanych do miejsc izolacji, podczas gdy w okolicznościach sprawy wniosek taki jest słuszny i zasadny, a nadto wnioskodawca wykazał utratę i związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a doznanymi przez jego ojca represjami”;
2. „obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, art. 322 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 3 ustawy lutowej w zw. z art. 558 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy udowodnienie wysokości

szkody materialnej doznanej przez K. K. — ojca wnioskodawcy z uwagi na znaczny upływ czasu od zaistnienia zdarzenia odszkodowawczego, a w konsekwencji zniszczenie istotnego dla wykazania wysokości szkody materiału dowodowego, było niemożliwe”.

Nadto, z ostrożności procesowej, co do odszkodowania, wyżej wymienionemu wyrokowi zarzucił:

- „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i przyjęcie, iż K. K. nie poniósł szkody z tytułu niemożności pracy na gospodarstwie rolnym, podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, iż taki stan powodował z uwagi na zatrzymanie ojca wnioskodawcy niemożność wykonywania pracy i utrzymania siebie oraz rodziny, a w konsekwencji okres przebywania w warunkach izolacji spowodował brak możliwości wykonywania należytej pracy na gospodarstwie rolnym, co doprowadziło do straty materialnej w majątku represjonowanego.

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i całkowite pominięcie kwestii poniesienia przez K. K. szkody z tytułu kosztów dojazdu rodziny do miejsc izolacji, w których przebywał ojciec Wnioskodawcy, a także kosztów przygotowania paczek żywnościowych dla K. K. przekazywanych do miejsc izolacji, podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego oraz załączonej do wniosku dokumentacji wynika, iż taki stan spowodował z uwagi na internowanie ojca Wnioskodawcy stratę materialną w majątku represjonowanego”.

Mając na uwadze powyższe zarzuty pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. „zasądzenie na rzecz wnioskodawcy dalszej kwoty 1.298.427,84 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwoty 47.735,79 zł tytułem odszkodowania za szkodę doznaną przez ojca wnioskodawcy — K. K., wynikłą w wyniku pozbawienia go wolności z tytułu internowania w okresie od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 8 lipca 1982 r. i umieszczenia go w Ośrodku Odosobnienia dla Internowanych w K., w Ośrodku Odosobnienia w L. oraz w Ośrodku Odosobnienia w W., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego”,

2. „ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Opolu”.

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 281/23, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, po rozpoznaniu powołanej wyżej apelacji, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację w niniejszej sprawie wniosła pełnomocnik R. K. W nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzuciła:

1. „rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez uchybienie prawidłowej kontroli odwoławczej wskutek pominięcia zarzutów apelacyjnych w zakresie odszkodowania, a finalnie do powielenia błędu dowolnej oceny dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że represjonowany K. K. nie poniósł szkody na skutek jego internowania w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 8 lipca 1982 r. i umieszczenia go w Ośrodku Odosobnienia dla Internowanych w K., w Ośrodku Odosobnienia w L. oraz w Ośrodku Odosobnienia w W. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, w sytuacji gdy szkoda związana z kosztami dojazdu rodziny do miejsc izolacji i kosztów przygotowania paczek żywnościowych dla represjonowanego wynika wprost z materiału dowodowego (dokumenty załączone do wniosku inicjującego postępowanie), a które to dokumenty zostały nieprawidłowo pominięte podczas orzekania przez Sądy obu instancji,
2. rażące naruszenie art. 7 k.p.k., polegające na dowolnej ocenie dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że represjonowany K. K. nie doświadczył szkody w związku z niemożnością pracy na gospodarstwie rolnym z uwagi na jego zatrzymanie i internowanie w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 8 lipca 1982 r.,
3. rażące naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za

działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (w dalszej części *ustawa lutowa, ustawa rehabilitacyjna*), które miało istotny wpływ na treść wydanego wyroku, polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu skutkującym brakiem zasądzenia przez sąd odwoławczy całości wnioskowanej przez R. K. kwoty zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez niego na skutek internowania jego ojca K. K. w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 8 lipca 1982 r. i umieszczenia go w Ośrodku Odosobnienia dla Internowanych w K., w Ośrodku Odosobnienia w L. oraz w Ośrodku Odosobnienia w W. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, pomimo wykazania podstaw do jego zasądzenia, w sytuacji gdy zastosowany przez Sądy obu instancji sposób miarkowania przedmiotowej kwoty zadośćuczynienia odbiegał w rażący sposób od zasadnych w tym wypadku reguł, a całokształt okoliczności sprawy przemawia za zasądzeniem wyższej kwoty zadośćuczynienia,

4. rażące naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez ich zastosowanie skutkujące uznaniem, iż w okolicznościach niniejszej sprawy sumą odpowiednią zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez K. K. jest łączna kwota 70.000,00 zł, podczas gdy Sądy I i II instancji nie uwzględniły we właściwy sposób wszystkich istotnych zindywidualizowanych okoliczności, które w sposób wyjątkowy miały wpływ na wymiar krzywd skarżącego, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, tj. poczucie strachu i odosobnienia, ciężkie warunki podczas pozbawienia wolności, stosowanie przemocy wobec niego, nieustannie towarzyszący strach o własne życie oraz pogorszenie się stanu zdrowia fizycznego i psychicznego podczas niesłusznej izolacji, rozłąka z rodziną co doprowadziło do poczucia rażącej niesprawiedliwości dodatkowo na skutek zasądzenia powyżej wskazanej symbolicznej kwoty zadośćuczynienia w wysokości niewspółmiernie niskiej — w stosunku do rozmiaru krzywdy doznanej przez represjonowanego,

5. rażące naruszenie art. 7 k.p.k., polegające na dowolnej ocenie dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia

życiowego i wskazaniemi wiedzy, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że zasądzona na rzecz represjonowanego łączna kwota zadośćuczynienia jest kwotą odpowiednią, gdyż zdaniem Sądu II instancji mającego na uwadze względy słuszności jest ona kwotą proporcjonalną do doznanej krzywdy, podczas gdy w istocie jest kwotą nieadekwatną do okoliczności niniejszej sprawy, skutkiem czego było zasądzenie zaniżonej w stosunku do znacznego rozmiaru krzywdy doznanej przez ojca skarżącego kwoty zadośćuczynienia, co prowadzi do poczucia rażącej niesprawiedliwości wobec K. K. z powodu internowania go w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 8 lipca 1982 r. i umieszczenia go w Ośrodku Odosobnienia dla Internowanych w K., w Ośrodku Odosobnienia w L. oraz w Ośrodku Odosobnienia w W. w związku z działaniami niepodległościowymi, stanowiącymi kluczową aktywność w jego życiu”.

Przy tak zredagowanych zarzutach autorka kasacji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej delegowany do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej i stanowisko to podtrzymał uczestniczący w rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

O ile należy przyznać rację prokuratorowi Prokuratury Krajowej co do oczywistej bezzasadności zarzutów z pkt. 2 - 5 *petitum* kasacji, o tyle - wbrew wywodom oskarżyciela publicznego (w tym również zawartym w pisemnej odpowiedzi na kasację) - za trafny uznano zarzutu podniesiony w pkt. 1 nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Wydanie orzeczenia w oparciu o przepis art. 535 § 3 k.p.k. w odniesieniu do zarzutów z pkt. 2-5 kasacji zwolniło Sąd Najwyższy od sporządzenia pisemnych motywów rozstrzygnięcia w tej części, które w całości podane zostały ustnie w toku rozprawy kasacyjnej. W związku z powyższym niniejsze uzasadnienie ograniczone zostało do tej części wyroku, w której orzeczono kasatoryjnie m.in. z uwagi na konieczność wskazania granic ponownego rozpoznania sprawy.

Rację ma autor kasacji, że rozpoznanie przez Sąd drugiej instancji zarzutów apelacyjnych związanych z określeniem podstaw dowodowych do orzeczenia na rzecz wnioskodawcy odszkodowania za szkody powstałe w majątku jego ojca K. K., a związane z jego kilkumiesięcznym internowaniem, nie zostały w całości rozpoznane w sposób wymagany treścią art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

Kwestia odszkodowania poddana została kontroli instancyjnej w dwóch aspektach.

W pkt. II ppkt 1 apelacji jej autor wskazywał na obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 552 § 1 k.p.k., natomiast w zarzucie alternatywnym wskazał na błąd w ustaleniach faktycznych poprzez pominięcie kwestii poniesienia przez K. K. szkody z tytułu kosztów dojazdu rodziny do miejsc izolacji, w których przebywał ojciec wnioskodawcy, a także kosztów przygotowania dla niego paczek żywnościowych przekazywanych do ośrodków internowania, podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego oraz załączonej do wniosku dokumentacji wynika, iż taki stan spowodował – właśnie z uwagi na internowanie ojca wnioskodawcy – stratę materialną w majątku represjonowanego.

Podobnie uczynił pełnomocnik w zakresie szkody jaka miała być wynikiem internowania K. K. związanej z brakiem możliwości wykonywania przez niego należytej pracy w gospodarstwie rolnym (zarzut obrazy przepisów postępowania, tj. art. 322 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy lutowej w zw. z art. 558 k.p.k. [pkt II ppkt 2 apelacji] oraz alternatywny zarzut błędu w ustaleniach faktycznych).

O ile w tej drugiej części (pogorszenia stanu gospodarstwa rolnego ojca wnioskodawcy) kasacja nie mogła odnieść zamierzonego efektu i to zarówno z uwagi na sposób redakcji odnoszącego się do tej problematyki zarzutu (pkt 2 kasacji), jak i trafnie zdiagnozowane przez Sąd Apelacyjny braki dowodów mających potwierdzić prezentowane przez pełnomocnika wnioskodawcy tezy (s. 5 i 6 uzasadnienia wyroku SA), o tyle w przedmiocie kontroli instancyjnej związanej z dojazdami członków rodziny K. K. na widzenia i dostarczaniem paczek żywnościowych, a tego dotyczy zarzut z pkt. 1 kasacji o rzetelnej kontroli apelacyjnej nie może być mowy.

Pierwszy ze wskazanych wyżej zarzutów apelacyjnych odnoszący się do kwestii dojazdów i dostarczanych paczek trudno uznać było wprowadzić za poprawny,

skoro w rzeczywistości nie dotyczył on obrazy prawa materialnego, gdyż *de facto* kwestionował ustalenia faktyczne, co zostało przecież podniesione w zarzucie alternatywnym, poprzez błędne uznanie przez sąd *a quo*, że w niniejszej sprawie brak podstaw do przyznania odszkodowania za straty materialne związane z kosztami dojazdu rodziny internowanego do miejsc osadzenia oraz dostarczania wówczas paczek żywnościowych.

Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, był przy tym – jak to wynika wprost z treści zarzutu – błędem dowolności, związanym z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.) poprzez zlekceważenie niektórych dowodów pomimo ich prawidłowego wprowadzenia do materiału dowodowego (art. 410 k.p.k.).

Odnosząc się do tak zreagowanego zarzutu Sąd Apelacyjny we Wrocławiu uznał jedynie, iż *„brak jest także podstaw do przyjęcia, że matka wnioskodawcy albo nawet inni członkowie rodziny odwiedzali K. K. w ośrodku internowania, albo wspierali go paczkami żywnościowymi. Relacja wnioskodawcy na to nie wskazuje. Jednocześnie skomplikowana sytuacja osobista każe poddawać w wątpliwość twierdzenia o utrzymywaniu relacji między małżonkami oraz o wsparciu ze strony matki wnioskodawcy. Skarżący formułuje swoje wnioski i twierdzenia w tym zakresie oczekując, że tak winno być w rodzinie. W tych konkretnych okolicznościach wymaga to jednak wykazania jakimikolwiek dowodami, a takich nie przedstawiono”* (s. 6 uzasadnienia wyroku SA).

Powyższe ustalenie świadczy niewątpliwie o tym, że Sąd drugiej instancji, zresztą w ślad za sądem *a quo*, zignorował tę część materiału dowodowego odnoszącego się do wskazanej wyżej problematyki, która bezspornie prowadzić mogła i prowadziła do wniosków całkowicie odmiennych.

Z dołączonych do wniosku kserokopii dokumentów archiwalnych, w tym w szczególności „Karty ewidencji próśb, skarg i wniosków oraz korespondencji prywatnej i widzeń” (k. 22-24), które to dokumenty wskazane zostały przez Sąd Okręgowy jako podstawa poczynionych ustaleń faktycznych (k. 102), wynika w sposób bezsporny, że w okresie internowania miały miejsce widzenia K. K. z osobami najbliższymi (k. 22 *verte*), a także dostarczano mu żywność i talony (k. 23). Nie jest więc tak, jak to przedstawiały w pisemnych motywach swoich wyroków oba sądy, że

poza zeznaniami wnioskodawcy, który sam wprost na to nie wskazywał (w okresie internowania ojca był dzieckiem), brak było jakichkolwiek dowodów potwierdzających treści zawarte w szczególności na s. 20 – 22 wniosku. Wymowa wskazanej wyżej dokumentacji pominięta przez Sąd pierwszej instancji, jak i przez Sąd odwoławczy, jest przecież oczywista.

Jak trafnie wskazuje się w orzecznictwie, zasada wyrażona w art. 410 k.p.k., że podstawę wyroku stanowi całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy sądowej, nakłada na sąd obowiązek uwzględnienia przy wyrokowaniu całokształtu okoliczności. Pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności, mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie w kwestii winy (tu: należnego odszkodowania), stanowi oczywistą obrazę tego przepisu (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 16 lutego 1977 r., IV KR 320/76; 1 lutego 1996 r., III KRN 191/95; 9 kwietnia 1997 r., IV KKN 103/96; 5 czerwca 2007 r., II KK 396/06; 26 czerwca 2007r., II KK 120/07; 9 lipca 2008 r., II KK137/08; 25 lutego 2009 r., II KK 249/08; 5 grudnia 2012 r., IV KK 340/12; 12 kwietnia 2018 r., II KK 406/17; 22 stycznia 2019 r., III KK 553/17).

Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne, a to jest osiągalne tylko wtedy, gdy przedmiotem zainteresowania sądu jest cały zebrany materiał dowodowy bez pominięcia istotnych jego części i gdy całokształt tego materiału - po prawidłowym ujawnieniu go w procesie - stanie się następnie przedmiotem rozważań sądu. Sąd ma obowiązek uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w sprawie, zarówno korzystnych, jak i niekorzystnych, a wydany wyrok musi stanowić wynik analizy całokształtu okoliczności. Mowa tu zatem o całokształcie okoliczności ujawnionych na rozprawie, a nie o sumie dowodów (R.A. Stefański (red.), S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2021, Tom III, s. 1101, teza 7*).

W orzecznictwie podkreśla się zarazem, że wiązanie art. 7 i 410 k.p.k. jest zasadne tylko wówczas, gdy zostanie wykazane, że uchybienie poprawnej ocenie dowodów było spowodowane pominięciem istotnej okoliczności zdarzenia bądź nieujawnieniem jej na rozprawie w należyty sposób. Taka sytuacja wystąpiła w realiach analizowanej sprawy w kwestii dojazdów rodziny na widzenia z internowanym i wspierania go w tym czasie również rzeczowo, skoro nie

uwzględniono wymowy powołanych wyżej, zawartych w aktach sprawy dokumentów archiwalnych (ich kserokopii).

Nienależyta kontrola odwoławcza w tym stanie rzeczy trafnie określona została w pkt. 1 kasacji jako rażące naruszenie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. wobec zignorowania dowodów mogących prowadzić do odmiennych ustaleń niż poczynione przez sąd *meriti*. Uchybienie to mogło mieć również istotny wpływ na treść wydanego wyroku, bowiem przynajmniej w tej części uprawniało do rozważenia możliwości uwzględnienia wniosku o odszkodowanie.

Powyższe implikowało uchylenie zaskarżonego wyroku w części, do której odnosi się zarzut podniesiony w pkt. 1 *petitum* kasacji i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Procedując ponownie Sąd ten uwzględni odnoszące się do tej części ewentualnego odszkodowania dowody, a po poczynieniu poprawnych ustaleń rozważy czy wydatki rodziny internowanego poniesione na dojazdy do miejsc osadzenia oraz na dostarczanie paczek i talonów mogą być uznane za szkodę w majątku K. K. wynikłą z wykonania decyzji o internowaniu.

Z uwagi na częściowe uwzględnienie kasacji zarządzono zwrot wnioskodawcy uiszczonej przez niego opłaty (art. 527 § 3 k.p.k.).

Natomiast w części, w której kasację oddalono jako oczywiście bezzasadną kosztami postępowania kasacyjnego obciążono Skarb Państwa (art. 13 ustawy lutowej).

Przewodniczący: SSN (Tomasz Artymiuk)

Sędziowie: SN (Jacek Błaszczyk)

SN (Małgorzata Gierszon)

[J.I.]

[r.g.]

